

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**F. Ioannis Andreae Copensteinii, Ordinis Prædicatorum
Theologi & Parochi Heidelbergæ Castigatio Apologiæ
Calvino-Catecheticæ**

Coppenstein, Johann Andreas

Moguntiaë, 1626

Ad Qvæst. LXVIII. Quot Sacramenta instituit Christus in Nouo Fœdere?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35247

pugnant. Hic enim Manna, aquam Petra, Maris transitum, volunt fuisse sacramenta iustificantiæ: Alibi negant idem.

AD Notatum dico, id à Ministro excogitatum. Ostendat ubi agit S. Augustinus de Numero, deque Modo significationis diuerso? Vnus Vtriusque Test. signorum modus est significandi; nisi quod V. T. Rem futuram præfigurabant; Noui Test. signa præsentem indicant. Ergo & S. Paulus, & S. Augustinus, & Bellarminus docent reale discrimen inter sacramenta V. & Nou. Testamenti.

AD II. Phrasin *Opus operatum* nouam esse dicit Minister, non docet: certe antiquior est ea Magistro Scholasticorum Lombardo, qui claruit (ab annum 1140. triploque antiquior, quam Luthero-caluinismus: Et affirmare audeat, à nemine Patrum ynquam usurpatam?

AD III. Docui in *Luthero calu. part. 3. quæst. 13.* &c. doctrinam Romano-catholicam esse veram; falsam Luthero-caluinisticam: fundatam quasi in isto *Rom. 4.* Vbi tamen ex professo docetur; Abrahamum fuisse iustificatum in Præputio; non in Circumcisione: non igitur Vetus Sacramentum iustificabat. Fuit ea tamen illi *signaculum*, id est, testimonium *iustitiæ fidei* ipsius, vt pius haberet hoc sacramentum; quia id meruit sua obedientia & fide; non datum ei idcirco, vt fidem exerceret; sed vt memoriam iuaret. Sic pleraque erant Iudæis Signa Commemoratiua tantum, Verbi Dei; non Confirmatiua. Vide *Bellarmin. l. 1. de Sacram. c. 17. §. 8. 9.* At Sacramenta Christiana sunt signa significatiua, Commemoratiua, & Operatiua.

Deinde; sigillum erat, non pacti & promissionis, sed iustitiæ: habuit enim circumcissionem in corde obsignatam, olim reuelandam. Ipsi ea soli erat & Priuilegium fide promeritum; erat & Sigillum, & *φραση*; ipsi soli; at cæteris *ἀλλοις*, signum.

AD IV. Peccatores vere percipiunt Sacramentum; sed non Rem Sacramenti: quia gratia est signis alligata ex infallibili Institutione; & promissione etiam percipientibus facta; sed expresse, aut tacite conditionata; nisi obicem

posuerint. Quod ipsis derogat, non Sacramentum. Et hoc diserte Augustinus contra Ministrum, quem pro se allegat: *Communia sunt Sacramenta; non communis gratia.*

AD V. Sunt verba & voces; prætereaque nihil. Dic, & Fac.

AD QUÆST. LXVIII.

Quot Sacramenta instituit Christus in Nouo Fœdere?

CALVIN vs Instit. l. 4. c. 19. toto explodit quinque, vt ait, falsa Sacramenta.

MINISTER cum Catecheli pariter. 1. Et quidem Patrochus in ordine recensendi Sacramenta dissentit à Conc. Tridentino, ac Bellarmino. Duo autem sola docet Scriptura, 1. Cor. 12. *Per unum spiritum nos omnes in unum Corpus Baptizati sumus; & omnes in una Porione potati sumus.* Item 1. Cor. 10. 1. 2. 3. & c. Item Ioan. 19. *Exiuit Sanguis & Aqua.* Vnde optimi quique Patres duo probant; Chrysol. Theophil. Augustin. & Bellarm.

Sed, ait, non propterea excluduntur cætera Sed ea glossa repugnat textui; & Patribus; & c. ipsique Bellarmino l. 2. cap. 28. vbi Baptisimum & Cœnā non habet pro Sacramentis principalibus magis, quam omnia reliqua. & c.

2. Nec Patres recensent plura duobus Sacramentis. Ambr. Cyril. Hier. Ios. & c.

3. Nullus ex Patribus statuit VII. Sacramenta; quod est certissimum, & fatetur Bellarmin. l. 2. c. 27. §. 10. Et falsum dicit, adeoque se cum pugnat, cum ibidem ait, quod Patres, aut certe *varii eiusdem ætatis omnium VII.* alicubi meminerint.

4. Definitio Sacramenti probat esse duo tantum proprie, & strictè; 1. Instituta à Christo immediate, ita *Bell. l. 1. c. 23 §. 2.* contra quosdam Theologos. 2. Quæ sint signum Visibile, æternum, habens analogiam cum re signata. 3. Habeantque promissionem gratiæ. At qui ista non conueniunt in V. falsa, commentitia & Papiistica Sacramenta. Quia nullum eorum est à Christo immediate institutum; quod fateri aduersarii coguntur, saltem de quibusdam: Vt Lombardus 4. dist. 23. c. 2. Hugo & c. aiunt *Extremam Vnctionem* ab S. Iacobo: *Aleuissus* par. 4. q. 24. memb. 1. *Bonauentura, Confirmationem* post mortem Apostolorum ab Ecclesia: *Pœnitentiæ* ab Apostolis ijdem, & Bell. l. 2. c. 23. §. 4. & c. 24. §. 7. & 14. fatetur de *Confirm. & Extr. Vnctione.* De *Ordinis* papiistici Gradibus *Off. Lect. Exor. Aco. Subd. Diac. Sacerdot. in Scriptura nequè.*

Matrimonium est à Deo institutum; sed quod nā hic signum visibile? & c. Eph. 5. vocatur *Mysterium*, id est, *arcanum* proprie, non *Sacramentum*, vt vulgata; & malè: proinde manifesta infelicitia est, ex mala versione nouū

cedere Sacramentum. Nam & Incarnatio, & prædestinatō. 1. *Tim.* 3. 16. & *Eph.* 1. 9. dicitur Sacramentum. Et illud *Eph.* 5. non intelligitur de Matrimonio; sed de Ecclesia: teste August. in *Psalm.* 118. Conc. 22. &c.

RESPONDEO AD I. Nil dissentio; quia ordine nil controuerto: sed hic, ut vbiq; me, meaque S.S. Ecclesie submitto. Minister autem querit nodum in scirpo. S. Scripturam vero docere VII. Sacramenta vide in meo *Antichristo par. 3. q. 7.* At duo nec allegata a Ministro loca docent: Quia nihil isthic de tribus requisitis à Ministro ad Essentiam Sacramenti.

Et esto, sit sermo de duobus; at non esse duorum dicitur; ac cætera non negantur: Similiter de S. Patribus bene, vere respondit Bellarminus; nil Patribus, Scripturæue, aut sibi contrarius: ceu vane iactat calumniator. Iudicet Lector vel hostis.

Quod autem Baptismum & Eucharistiam æquet cæteris quinis; intelligit in genere Sacramenti. Alioquin *lib. 2. c. 28.* toto alia aliis excellere aliter, iterumque cedere præstantia docet. Ut pene ex professo hic, alubique Minister cauillis suis, fannisque agere fannionem videatur aptiosum, ac minime candidum.

AD II. Est putidum figmentum hoc: Nam S. Patres sibi duo memorant; nec plura negant; Et alibi iidem, aut alij septena recensent: Et nullus duorum asseruit.

AD III. Est infame mendacium; Nullum ex Patribus statueri esse VII. Sacramenta. Vide apud *Bell. lib. 2. cap. 25.* integra Patrum Concilia statuentium esse septem; & dicitō nobiscum; (tua recipe verba) *Hoc est certissimum.* Bellarminum autem falsi arguit falso Minister, aut doceat contrarium; quantumuis in S. Patribus se malè verfatum ostentat vanè.

AD IV. Tum à definitione valere possent argumentum; si de ipsa e. liqueret prius; at illam Caluini refutat validè Bellarminus *lib. 1. cap. 16.* Deinde: ex tribus, quæ requirit; solum primum suadere studet cæteris quinque Sacramentis non conuenire: alia duo habet aut pro ratis, aut pro desperatis.

Ad hæc, Qui Pontificii Doctores institutionem immediatam nonnullorum Sacramento-

rum controuertunt; ij penitus reijciuntur quoad hoc; neque audiendi sunt: Nisi quatenus eorum promulgationem Apostolicam præsupponere fatentur immediatam solius Christi Institutionem. Demum: id disceptarunt scholastice pro ingenio, absque contradicendi Ecclesie animo, ac pertinaciæ spiritu.

De Sacri Ordinis gradibus maioribus liquido Scriptura: Vide in *Antichristo par. 3. q. 7.* De Matrimonio *ibidem*, *quæst.* 43. inque *Luthero Caluista par. 3. qq. 17. & 107.* vbi liquet & cætera.

AD QVÆST. LXXIV.

Sunt ne etiam infantes baptizandi?

CALVINVS *Instit. l. 4. c. 16 § 26.* refellit, tanquam commentum, eos, qui omnes non baptizatos æternæ morti adiudicant. Pædobaptismum tamen asserit.

CATECHESIS affirmat baptizandos infantes; sed qua necessitate, silet.

MINISTER Necessitatem Præcepti faceret: at *Medij* negat. Refert, exaggeratque (ad exaggerandam de industria nobis inuidiam,) prolixè Pontificiorum dissidia de pereuntium infantum Loco, damnationis, ac Pœna. In quo quia omnes sunt *Tortores peccatorum*, nos eorum sententiam non tantum pro improbabili; sed pro aperte falsa, atque hæretica reprobemus; ac nostram veram probemus istam.

Aio: Infantes (intellige Fidelium: nam de infidelium est quæstio; Dei iudicio relinquendis) sine baptismo decedentes, saluari:

1. Promissio, *Gen. 17. Ego DEVS tuus, & seminis tui post te*, pertinet ad adultos, infantesque etiam Noui Test. Ideo Petrus de Baptismo, qui circumcisioni sacramento successit. *Act. 2. 38. Baptizetur vnusquisque &c. Vobis enim est repromissio, & filii vestri, & omnibus qui longe sunt.* 1. *Cor. 7. Vir infidelis sanctificatus est per mulierem fidelem; & sanctificata est mulier infidelis per Virum fidelem. Alioquin filii vestri immundi essent.* Nam, *Rom. 11. Si radix sancta, etiam rami sancti.*

2. Deus non instituit Circumcisionem die octaua infantis nati; si in Circumcisi dampnandi fuissent: quorū enim prius obeunt? Vnde Ambrosius solatur sorores Valentiniani de morte fratris absque baptismo mortui: *Dauid, 2. Reg. 12. flere desinit ereptum filium, quem sciebat esse cum Christo.* Cui sententiæ reclamant Pontificii: Lombardus, *Alph. 2. Castro.*

3. Sacramenta vitam æternam de clarant atque obfignant; non primitus gratiam iustificationis conferunt: vt *supra quæst. 66.* Ergo necesse est eosdem saluari.

4. Ratio